

Europoslanec Ivan David: EU vůbec nejde o pomoc. ČR jako čistý plátcce do rozpočtu EU

- CZ24 News | 3. června 2020

EU: Evropská komise ve středu předložila nový návrh Víceletého fiskálního rámce (VFR) pro léta 2021 až 2027. Členské státy by od příštího roku měly podle návrhu Komise platit dvojnásobné odvody do rozpočtu EU. Další peníze by podle týmu von der Leyenové měli Bruselu posílat rovnou občané a podniky. Součástí včera představeného VFR je i plán na zavedení daně z oxidu uhličitého, daně z plastu, daně z internetových webů a dalších daní, které by měly být finančními úřady vybírány v členských státech, ale posílány rovnou do pokladny EU.

Víceletý fiskální rámec je dokument, který stanoví na 7 let parametry pro jednotlivé roční rozpočty EU. Komisi včera předložený VFR navrhuje zvýšit odvody z národních rozpočtů do rozpočtu EU z dosavadního 1% na 2% hrubého národního důchodu (HND).

Komise chce v rámci předloženého plánu vydat dluhopisy celé EU za 750 miliard eur. Peníze z jejich prodeje navrhuje vložit do Fondu obnovy EU. Jeho zřízení navrhl v březnu italský premiér Giuseppe Conte. Původně měl být naplněn prodejem společných dluhopisů zemí eurozóny nazývaných „eurobond“. Podle Conteho návrhu měl Fond obnovy EU pomoci dotacemi z rozpočtových potíží zemím, jejichž hospodářství poškodil COVID-19. Tento plán však zablokovalo Německo a Holandsko. Minulý týden navrhla alternativní plán zadlužení EU dvojice Angela Merkelová – Emmanuel Macron. Podle nich si měla EU jako celek půjčit od bank a investičních fondů 500 miliard eur. Dluh by Unie podle Macron-Merkelového plánu měla začít splácet až od roku 2028.

Podle nového návrhu VFR, který včera v Evropském parlamentu představila Ursula von der Leyenová, by EU měla půjčku splatit do roku 2027. Komise by si chtěla půjčit 750 miliard eur ještě letos. Dluhy by měli členské státy splácet od příštího roku formou vyšších odvodů do rozpočtu EU, z něhož by byly dluhopisy EU vykupovány zpět i s úrokem. Na splátky dluhu by podle návrhu Komise měla jít téměř polovina ročních rozpočtů EU.

Pokud by tento záměr schválili premiéři v Evropské radě by to pro ČR znamenalo, že by se stala čistým plátcem do rozpočtu EU už od příštího roku. V návrhu představeném včera von der Leyenovou se nepočítá s vyrovnáním výše zemědělských dotací mezi západními a východními zeměmi. I když se EU ve smlouvě o přistoupení ČR do EU zavázala ke srovnání dotací do roku 2013, dostávají dodnes čeští zemědělci jen ¼ dotací, které mají zemědělci ve Francii, Německu nebo v Belgii. Na vyrovnání rozdílu v dotacích, který naše zemědělce poškozuje, by bylo nutné výrazně zvýšit výdaje na Společnou zemědělskou politiku EU. S ničím takovým však včera představený rozpočtový rámec nepočítá.

Nový návrh sedmiletého rozpočtu EU neobsahuje ani zdvojnásobení výdajů na dotace ze strukturálních fondů. Z toho, co včera na plénu EP řekla předsedkyně Komise, jasně vyplývá, že bychom měli do Bruselu platit dvojnásobek. Zpět by nám mělo chodit na zemědělských podporách a dotacích ze strukturálních fondů zhruba stejně jako nyní. V praxi by to znamenalo, že by ČR od příštího roku do rozpočtu EU platila více než by z něj dostala.

Komise svůj plán prezentuje jako pomoc zemím, jejichž hospodářství utrpělo velké ztráty kvůli pandemii COVID-19. Tedy zejména Itálii, Řecku, Španělsku a Francii. Po zveřejnění plánu se na facebooku radoval italský premiér Conte, který sám sebe nazval vizionářem, jehož plán se dočkal naplnění. Italský deník Il Giornale však už včera varoval, že plán von der Leyenové rozhodne není žádnou pomocí ani Itálii a Řecku, ani Francii. Podle italského profesora Sergia

Cesarattiho, který na universitě v Sieně přednáší evropskou měnovou ekonomiku, je von der Leyenové plán ve skutečnosti pastí na Itálii a další země, kterým kvůli výpadku daňových příjmů v důsledku COVID-19 klesly příjmy státních rozpočtů a vzrostly výdaje na boj s nemocí.

„Komise Itálii slibuje 172 miliard eur. Ale to nejsou dotace italskému státnímu rozpočtu, aby mohl lépe čelit krizi. To je půjčka!“, varoval prof. Cesaratti. V rozhovoru, který poskytl největšímu italskému deníku rovněž varoval, že je to stejný druh půjčky, který v roce 2008 zruinoval Řecko. Podle návrhu předloženém včera Komisí mají být státům postiženým ekonomickými problémy v důsledku COVID-19 z Evropského stabilizačního mechanismu (ESM) poskytnuty půjčky za 250 miliard eur. Pro půjčky postiženým zemím by však platila stejná pravidla jako u dluhové „pomoci“ EU Řecku v roce 2008. Vlády zemí, jimž by byl poskytnut úvěr z EMS, by musely Bruselu předat kontrolu nad svými státními rozpočty. Evropská komise by dostala pravomoc provádět ve státních rozpočtech škrty výdajů. Stejně jako by měla právo rozprodávat státní majetek zemí, jimž by EU půjčila. V Řecku byly takto za zlomek hodnoty německými firmami doslova rozkradeny všechny ziskové státní podniky jako letiště a přístavy.

Ursula von der Leyenová při včerejším jednání EP tvrdila, že zemím s ekonomickými potížemi vzniklými kvůli pandemii, by mělo velmi pomoci 500 miliard eur, které hodlá Brusel rozdělovat z Fondu obnovy. Znamý italský makroekonom Giulio Sapelli o tom vážně pochybuje. V rozhovoru, který včera poskytl italskému deníku La Repubblica vysvětlil, že z těchto peněz nepůjde Italské republice ani eurocent. Dodávám, že České republice rovněž. Tyto peníze mají být podle Sapelliho určeny na granty soukromým firmám. Ovšem ne všem a rozhodně ne těm, které utrpěly ztráty kvůli COVID-19. Z těchto peněz má být budována infrastruktura pro mobilní síť 5G, nebo dobíjecí stanice na elektromobily.

Podle italského ekonoma nejde o nový Víceletý fiskální rámec, který by reflektoval novou krizovou situaci vzniklou pandemií. Jde o původní Evropskou radou neschválený návrh sedmiletého rozpočtu, k němuž Komise připsala 750 miliard na Fond obnovy. Jenže peníze z něj chce Komise rozdělovat podle stejného klíče, jako už loni navrhovala v původním návrhu VFR pro léta 2021 až 2027. Z ročních rozpočtů EU by po odečtení splátek dluhopisů mělo jít 45% na výdaje v rámci Zeleného údělu. Celkem by na dotace elektromobilů, fotovoltaických elektráren, větrných turbín a na zavírání uhelných a plynových elektráren a dalších aktivit v rámci Zeleného údělu mělo jít asi 600 miliard eur přímo z rozpočtu EU. Další 200 miliard eur by na tento účel mělo jít z Fondu obnovy. Asi 300 miliard eur má jít do „nových technologií“ a na „digitální ekonomiku“. Což ovšem italskému státu ani naprosté většině italských firem, které utrpěly v důsledku pandemie ztráty, nijak nepomůže.

Troufám si tvrdit, že takováto skladba dotací nepomůže ani žádné jiné zemi – včetně ČR – a ani více než 99% podniků působících nejen v ČR, ale i v celé EU. Realizace von der Leyenového plánu by u nás probíhala asi tak, že Brusel by dal miliardy firmě 02 nejbohatšího českého miliardáře Petra Kellnera, aby za ně vybudovala 5G mobilní síť. Občany, kteří by si na svých mobilech a tabletech něco četli na internetu, by Brusel zkasíroval novou digitální daní. Tohle není cesta z krize. Tohle je cesta do největší ekonomické krize od dob, kdy ve středověku třetina Evropanů zemřela na mor.

Ivan David